

RIJEČ IZBORNICE

PREMIJERE

FESTIVALI

OBLJETNICE

RAZGOVOR

GLAZBENI

TEATAR

ESEJ

TEMAT

GAVRAN U

PARIZU

IZ STRANIH

ČASOPISA

TEORIJA

IZ POVIJESTI

NOVE

KNJIGE

DRAME

Za ovogodišnje, 17. Marulićeve dane prijavljeno je 26 predstava iz šest zemalja ili preciznije sedamnaest iz Hrvatske, tri iz Bosne i Hercegovine, dvije iz Slovenije, jedna iz Crne Gore, dvije iz Srbije te jedna iz Litve.

U zadanim okvirima (domaći tekst) i podstavljenim koordinatama (klasici, suvremeni pisci, autorsko kazalište) odabrala sam devet predstava, i to tri iz inozemstva i šest iz Zagreba, Osijeka, Splita i Rijeke, koje pokazuju presjek umjetnički atraktivnih predstava u jednogodišnjoj produkciji kazališta koja na repertoaru imaju hrvatski tekst neovisno radi li se o izvornom dramskom tekstu, dramtizaciji ili tekstu koji je nastao kao rezultat improvizacije na kojem je potom strukturirana predstava.

Kriteriji moga izbora predstava za festival bili su inovativno iščitavanje dramskog predloška, autorsko kazalište i ne manje važan fenomen publike koji zaslužuje atraktivne predstave, kako u žanru tako i u interpretaciji. Žanrovski, predstave se kreću od melodrame do groteske, tematski problematizirajući tragičnost metamorfoze mita u dramu kojoj je žrtva žena, obitelj, društvo, impersonalna jedinka. Na žalost, u ovogodišnjoj ponudi nije se našla nijedna predstava baštinskog teatra. Je li tome razlog nezainteresiranost redatelja, repertoarna neatraktivnost za kazališne ravnatelje ili nešto treće tema je, možda, jednoga stručnog okruglog stola u popratnom programu budućih Marulićevih dana?!

Iako sam priželjkivala da ih bude više, na 17. Marulićevim danima zastupljene su samo dvije drame suvremenih hrvatskih dramatičara srednje i mlade generacije, koje su tematski fokusirane na recentnu društvenu problematiku, a izvrsne su u svojoj scenskoj interpretaciji. Jedna je hrvatska praižvedba, prošle godine najizvođenijega hrvatskog dramatičara Mate Matišića – **Ničiji sin** koja na crnohumorni način iščitava poslijeratne traume naše društvene stvarnosti, a druga slovenska praižvedba (hrvatska je nestala prije nego što je zaživjela) drame **Ovaj krevet je prekratak ili Samo fragmenti**, u kojoj inovativna režija nalazi pravi oblik za fragmentarnu dramaturgiju mlade i darovite hrvatske dramatičarke Nine Mitrović. Ostale ponuđene predstave temeljene na tekstovima suvremenih hrvatskih dramatičara nisu bile više od rutinskih repertoarnih uradaka nezanimljivih festivalskom načinu razmišljanja.

Nacionalni festival drame teško je zamisliti bez novog iščitavanja dramskih klasika koji su u mom izboru zastupljeni s četiri predstave u rasponu od velikih ansambel-predstava (Nadarević-Ogrizovičeva **Hasanaginica** s izvrsnim glumačkim kreacijama i nezaobilaznim fenomenom publike, litavska **Gospoda Glembajevi** s novim, oslobođenim klišeja i predrasuda, čitanjem Krleže, fokusiranim na emotivne odnose među dramskim likovima) do gotovo komornih uprizorenja kakva je Vojnovičeva **Maškarata ispod kuplja**, predstava rembrantovskih kolorita u kodu

Gospoda Glembajevi

magičnog realizma te Begovićeve **Bez trećega**, predstava redateljskog minimalizma i glumačke ekspresivnosti. Njih prati osječka predstava **Kurve** našeg suvremenika Fede Šehovića s uspješnom kabaretskom aktualizacijom dramskog predloška.

Trećoj skupini pripadaju predstave autorskog kazališta (Rajković – Jelčičeva **S druge strane** i Anočićev **Smisao života gospodina Lojtrice**) kojima je ishodište ideja i tema, a tekst dolazi kao rezultat glumačke improvizacije i redateljskog istraživanja. U tematskom sondiranju problema, riječ je o samoci i usamljenosti, gotovo amblematskim temama suvremene dramatike.

Željela bih da u ovom izboru predstava festivalska publika uživa u novim umjetničkim interpretacijama, branići tako Festival od skleroze i akademizma, estradizacije i skečeva, a da hrvatski dramski tekstovi postanu stalni repertoarni gosti naših kazališta u još boljim, hrabrijim i provokativnim interpretacijama.

Željka Turčinović